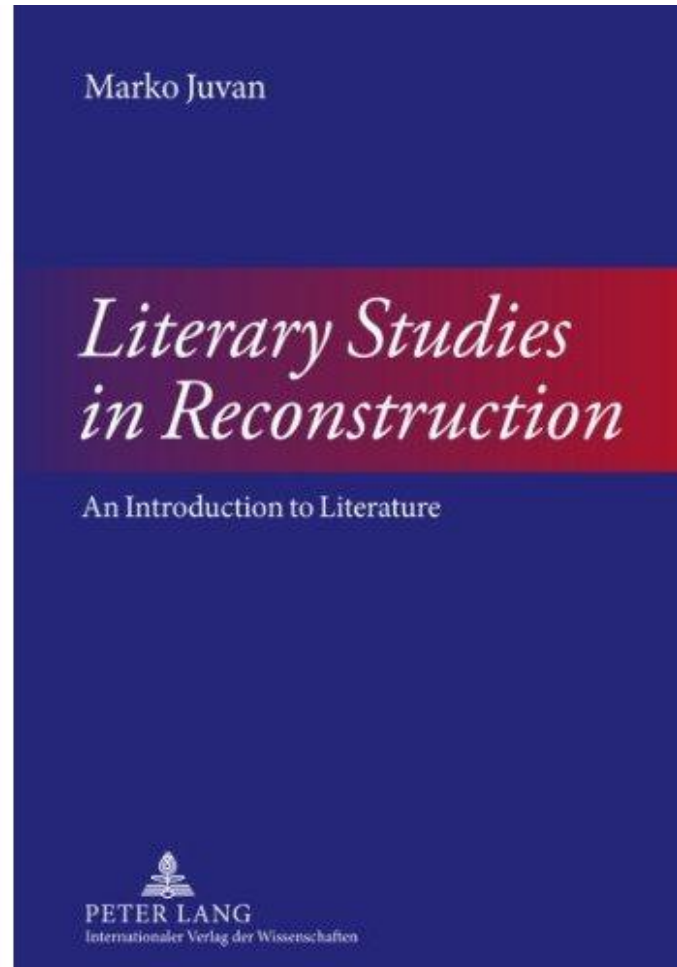

HUMANISTIKA

Področje: 6. 07 – Literarne vede

Dosežek 1: Znanstvena monografija, Vir: JUVAN, Marko. *Literary studies in reconstruction : an introduction to literature*. 1., Aufl. Frankfurt am Main [etc.]: Peter Lang, 2011.

Marko Juvan v svoji znanstveni monografiji, ki je izšla pri ugledni nemški založbi, utemeljuje stališče, da si mora literarna veda konceptualno in institucionalno rekonstruirati identiteto, če hoče ostati relevantna in se ustrezno odzivati na globalno preoblikovanje in poblagovljenje vednosti. S tega stališča na novo preiščuje nekatere pojme, ki so temeljnega pomena za sodobno literarno vedo, na primer svetovna književnost, literarno besedilo, žanr, stil, fikcija, literarni prostor in kulturni spomin.

Razkroj literarnega mita

- Književnost “kot nekaj več” (presežnost, bit, resnica, narodna bit, svoboda mišljenja, kritika družbe ...)
- Književnost “kot taka”: med množično zabavo (trgom), užitkom ljubiteljev in predmetom marginaliziranih znanosti
- Književnost in/vs. novi mediji, industrija zabave

Literarna teorija danes

- Nemožnost enovitega sistema (fragmentacija vednosti, kritika evropocentrizma itn.)
- Mnoštvo pristopov in njihovo poblagovljenje (konkurenca)
- Eklektičnost, protislovja in samonanašanje (ukvarjanje s samorefleksijo discipline)
- Kriza širše družbene relevantnosti literarne teorije
 - Od literature h kulturi
 - Preobrazba v Teorijo
 - Med univerzalnostjo in kontingenčnostjo

Rekonstrukcija teorije

- Literarna teorija → teorija literarnega diskurza
 - Analiza prijemov literarnega diskurza zunaj literature:
 - Zgodbotvorje medijev, fikcije v ekonomiji, metafore v vsakdanji govorici, retorika in topika v politiki
 - Obravnava literarnih tekstov kot vozlišč družbenih diskurzov
 - Analiza “literarnosti” (in njenih antropoloških ekvivalentov) kot nujnega (“univerzalnega”) dejavnika posameznikovega in družbenega obstoja

Kako pisati literarno zgodovino?

- Literarna zgodovina kot “velika pripoved”, ki gradi literarni kanon, javno preteklost in kolektivne identitete

- Literarna zgodovina kot hipertekst o zgodovini tekstov, diskurzov, akterjev, medijev in ustanov literarnega polja (in njihovih širših sistemov)

Svetovna književnost

- Od Goethejeve ideje do sodobne globalizacije
- Svetovna književnost kot sistem partikularnih literarnih sistemov:
 - Obtok literarnih del čez meje jezika, domovine: bibliomigrantstvo, prevodi, medkulturno razumevanje ...
 - Centri, periferije, polperiferije
- Slovenska književnost – primer malega, (pol)obrobnega literarnega polja

Rekonstrukcija teoretskih pojmov 1

- *Tekstna kritika* in e-mediji: materialnost medija in zapisa je pomenljiva
- Struktura *literarnega besedila* kot dogajanje pomena med avtorjem, bralcem in mediji
- *Literarnost*: učinek besedila prek konvencij sistema “literatura”
- *Žanr*: kognitivna in pragmatična shema za medbesedilni *pattern-matching*

Rekonstrukcija teoretskih pojmov 2

- *Stil* kot identitetna navigacija v literarnem prostoru
- *Fikcija/realnost* vs. pravo (B. Smolnikar): literatura kot možni svet vzpostavlja kanale z dejanskostjo
- *Prostor* v literaturi in prostor literature: semiotika in geopoetika
- Literatura kot medij *kulturnega spomina*